

Pressmeddelande

1999-03-09

Staffan Bengtsson
Statssekreterare
08-405 18 28

Eva Rundkvist
Pressekreterare
08-405 18 30
070-591 05 15

Eva Edström-Fors
Departementsråd
08-405 18 63

Överenskommelse klar idag: Samarbete för en bättre skola.

I augusti 1998 undertecknade Svenska Kommunförbundet, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, SKOLLEDARNA och Utbildningsdepartementet en gemensam avsiktsförklaring om åtgärder för att främja läraryrkets utveckling och rekrytering.

Styrgruppen för arbetet med avsiktsförklaringen har idag enats om första steget i ett gemensamt åtgärdsprogram för att främja läraryrkets utveckling och rekrytering, och för att fortsätta det gemensamma arbetet för att göra skolan till en mer attraktiv arbetsplats genom att utveckla skolans arbetsformer. Styrgruppen betonar vikten av ett målmedvetet och uthålligt arbete på den lokala nivån.

Avsiktsförklaringen ligger som en grund för rapporten och dess förslag. I de delar där förslag inte nu kan läggas gäller avsiktsförklaringen till dess att förslag kan formuleras också på dessa områden.

1. Läraryrkets utveckling främjas.

Skolan har stora behov av insatser för utveckling av olika delar av verksamheten. Skolan är en platt organisation, det är ont om karriärvägar i skolan. Det finns behov av att utveckla organisationen och skapa flera karriär- och utvecklingsvägar.

Projektet Skolan - en utvecklande organisation

Styrgruppen föreslår ett nytt större utvecklingsprojekt med fokus på skolan som en modern och stimulerande arbetsplats, där olika utvecklingsmöjligheter och karriärmöjligheter för lärare skall prövas i praktiken. Samarbetet mellan kommun, skola, högskola och forskning skall stärkas och bli en viktig del av projektet. Kommuner inbjuds att delta i projektet, som bör löpa under tre år med början år 2000.

Syftet med projektet är att utveckla arbetsorganisationen så att den stödjer utvecklings- och kvalitetsarbetet på skolan. Målen med projektet är att stärka kvaliteten i skolan, öka attraktiviteten i läraryrket samt sprida den kunskap och erfarenhet som projektet genererar.

Uppläggning av projektet Skolan - en utvecklande organisation:

Kommuner inbjuds att delta i försöksverksamhet som bör löpa under tre år med början år 2000. Inbjudan formuleras brett för att ge gott om utrymme för kommunernas möjligheter att arbeta med utvecklingsidéer och för att inte låsa eller styra kommunernas möjligheter att tänka nytt.

Projektet ska utgå från tre aspekter:

Kommunens roll att som arbetsgivare ansvara för att skapa förutsättningar för olika utvecklingsvägar och karriärmöjligheter för lärare.

Skolledningens roll att som ansvarig för skolans resultat och verksamhetens utveckling stimulera och främja utvecklingsmöjligheter för lärare.

Lärarens roll att som ytterst ansvarig för sina egna insatser och resultat ta ett aktivt ansvar för sin egen professionella utveckling.

Ytterligare åtgärder

Högskoleverket och Skolverket ges i uppdrag att samla information om utbudet av kompetensutveckling och vidareutbildning och göra det tillgängligt på Skoldatanätet och i den sk Asken.

Högskoleverket och Skolverket får också i uppdrag att kartlägga och bedöma forskningsbehovet på skolans och lärarutbildningens område inför den forskningspolitiska propositionen. En rapport bör finnas klar hösten 1999.

Tilläggsuppdrag kommer att ges till ett antal högskolor under våren 1999 för att utveckla forskarförberedande utbildningar. Tio nya tjänster för att bedriva forskning och forskningsutbildning tillsätts inom högskolan på halvtid.

Styrgruppen pekar också på möjligheten att lärare med forskarutbildning kan få ett särskilt ansvar för utvecklingsfrågor på skolområdet. Genom fördjupade kunskaper om forskning och vetenskap kan de bli motorer i den lokala skolutvecklingen bland annat genom att utveckla metoder för dokumentation, uppföljning och utvärdering av skolverksamheten.

2. Rekrytering till läraryrket.

Parterna konstaterar att det är ett gemensamt intresse att ha välutbildade lärare i skolan. Utöver de insatser som redan görs krävs extraordinära insatser för att klara det målet även i framtiden.

För att stimulera nya grupper att utbilda sig till lärare föreslås en försöksverksamhet för att utveckla samverkan mellan kommunala arbetsgivare och högskolans lärarutbildning.

Huvudpunkterna i försöksverksamheten är:

Försökskommunerna inventerar och analyserar behovet av lärare för de kommande 5-10 åren och preciserar vilka typer av lärartjänster som kommer att behövas. Utifrån denna analys föreslår kommunen lämpliga och intresserade personer att söka utbildning.

Högskolan ansvarar för utbildningen med såväl antagning som examination. Utbildningen skall leda till lärarexamen och bör planeras för genomförande delvis på distans, så att den enskilde kan kombinera studierna med arbete på en skola.

De personer om rekryterats på detta sätt, och antagits till utbildningen, erbjuds anställning i kommunen. Kommunen ansvarar för att den skolförlagda delen av utbildningen ges en utformning av hög kvalitet och ställer lokala handledare till förfogande.

Försöksverksamheten omfattar 200 platser på halvtid för studier under två år. Studierna är tänkta att bedrivas på halvfart och kombineras med en anställning i kommunen. Utbildningen planeras starta redan hösten 1999.

Målgrupper för projektet:

Redan utbildade lärare får kompletterande utbildning. Det kan gälla exempelvis förskollärare som vill utbilda sig till grundskolelärare, 1-7-lärare som vill kompletteringsutbilda sig för undervisning i årskurserna 4-9, "ettämneslärare" som vill komplettera sin utbildning med ytterligare ett ämne mm.

Högskoleutbildade grupper, främst personer som är arbetslösa eller riskerar arbetslöshet och som är intresserade av att bli lärare.

Insatserna innebär en volymökning av grundutbildningen jämfört med tidigare beslut i budgetpropositionen för 1999 med ytterligare 200-300 årsstudieplatser. I dagsläget planeras inte någon utökning utöver detta.

Ytterligare åtgärder för att främja rekrytering till läraryrket:

Två högskolor får regeringens uppdrag att särskilt inrikta sig på att rekrytera officerare som önskar byta yrke. Högskolorna ska samarbeta med försvarsmakten som åtar sig att informera sina anställda om utbildningen.

Skolan behöver fler manliga lärare. Därför förslås en utökad försöksverksamhet med utbildning av arbetslösa män med enligt den modell lärarhögskolan i Stockholm bedriver.

Ytterligare högskolor får i uppdrag att starta sådan utbildning med var sin grupp studenter.

Skolan ska utveckla förståelse för den kulturella mångfalden i Sverige (LPO94). Därför är också förebilder i form av lärare med olika kulturella rötter viktiga för skolans utvecklingsmöjligheter. Två högskolor får i uppdrag att anordna lärarutbildning riktad till högskoleutbildade personer med utländsk bakgrund.

Mer information:

Bengt Andréasson
SKOLLEDARNA
08-696 97 83
Sara Bringzén
Informationschef
08-696 97 86
0708-96 69 69

Tomas Johansson
Lärarnas Riksförbund
070-583 44 94
Jan-Olof Cederström
Informationschef
08-613 27 73
070-794 34 47

Christer Romilson
Läraryrket
070-537 65 04
Anders Tollmar
Pressekreterare
08-737 69 02
070-316 67 14

Evert Lindholm
070-549 42 61
Sv. Kommunförbundet
Ola Panzar Karlsson
Pressekreterare
08-772 45 39
070-587 45 39

